СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLV. Ч. 283. Джерзі Сіти, Н. Дж., понеділок, 6-го грудня 1937. No. 283. Jersey City, N. J., Monday, December 6, 1937. VOL. XLV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016, 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ЛУІСОМ І ҐРІНОМ РОЗБИЛИСЬ

ВАШИНҐТОН. — Переговори між головою Американської Федерації Праці, Ґріном, і головою Комітету Промислової Організації, Луісом, закінчились невдачею. Луіс поставив домагання, що основою всякого порозуміння між тими двома групами робітничих організацій мусить бути те, що А. Ф. П. без усяких застережень мусить приняти всі юнії К. П. О. На те Ґрін відповів, що А. Ф. П. не може цього без застережень зробити, бо тоді та боротьба, що її веде А. Ф. П. з К. П. О., перенесеться до середини і готова завдати організованому робітничому рухові ще більші втрати.

МАРІНЕЛІ ЗРЕЗИҐНУВАВ.

НЮ ЙОРК. — Повітовий начальник Марінелі під вогнем прокуратора Дюія подав губернаторові свою резиґнацію. У своїй резиґнації він подає як причину цього поступку це, що не хоче наражувати багатьох людей на втрату посади. Фактично, як твердять знавці, він побоюався, щоб під дальшим слідством не вийшли на яву ще більші скандали. Марінелі далі гратиме важну ролю в політичній організації Тамані Голу.

ДОМАГАЮТЬСЯ ОБМЕЖЕННЯ ПІКЕТУВАННЯ.

НЮ ЙОРК. — Лава присяглих повіту Кінгс поставила внесок, щоб обмежити пікетування склепів і фабрик страйкуючими, бо в багатьох випадках пікетники поводяться занадто нахабно і в той спосіб викликують незадоволення серед широкого загалу. Лава присяглих запропонувала, щоб власти назначили певне число, яке може пікетувати дане заведення, а також щоб заборонили пікетувати тим людям, що в тому заведенні передтим не працювали.

ЗГИНУЛИ ДВА ЛЕТУНИ.

МАЙАМІ. — В часі летунських попис́ів зараз на початку розбилися два літаки і в них згинули два відомі американські летуни, Гейнс і Витмен. Догадуються, що причиною розбиття була повітряна струя, яка тягнула зверха вниз.

ДИТЯЧА ПОШЕСТЬ У ШІКАҐО.

ШІКАҐО. — В Шікаґо вибухла дитяча пошесть, яка забрала кількадесять жертв. Лікарі не знають покищо, що це за недуґа. В тій ціли назначено спеціяльну комісію, зложену з бактеріольоґів і патольоґів, щоб відкрили бациля цеї недуги та знайшли на нього лікарство.

НАСЕЛЕННЯ ЗРОСЛО В 43 СТЕЙТАХ.

НЮ ЙОРК. — 43 американські стейти подали, що за останній фіскальний рік їх населення зросло. 4 стейти подали, що населення стоїть на місці, а стейт Канзас подав, що його населення змаліло на 22,000.

ХОЧУТЬ ОПОДАТКОВУВАТИ ДЕРЖАВНІ БОНДИ.

ВАШИНҐТОН. — Оглядаючися за тим, як би то роздобути грошей, конґресовий комітет засобів починає зупиняти свою увагу на державних бондах, які дотепер були вільні від оподаткування. Таких бондів є в обігу на біліон долярів.

ОБСТАЄ ЗА СЕРЕДНЮ КЛЯСУ.

ВАШИНҐТОН. — Конґресмен Брус Бартон виголосив в американському конґресі промову, в якій підчеркнув, що внаслідок зросту цін на життєві потреби американська середня верства, що колись була хребетним стовпом американської нації, почала убожіти і тратити своє суспільне значіння. „Тепер", говорив Бартон, „Америка не має хребетного стовпа, і вже не відчуває його потреби".

АРЕШТУВАЛИ ТРЬОХ МІСЬКИХ РАДНИХ.

БОФАЛО. — Поліція арештувала трьох міських радних за ріжні грошеві зловживання. Цікаве те, що між арештованими знаходиться один радний, що належав до слідчого комітету, який розслідкував надуживання інших людей.

ХОЧУТЬ ПРОДОВЖИТИ ЛЮДСЬКИЙ ВІК.

НЮ ЙОРК. — Нюйорські асекураційні компанії оснували ляборантора на чолі з проф. Карелом, яка має досліджувати причини передчасної старости людей, а також знаходити способи, якби продовжити людський вік якнайдовше. При тій нагоді проф. Карел виголосив доклад, у якім сказав, що нинішне пересічне життя людей іще можна продовжити на одну третину.

ЕДҐАР ҐУВЕР ПРОТИ ВИПУСКАННЯ ЗЛОЧИНЦІВ.

НЮ ЙОРК. — На конвенції представників асекураційних компаній Едґар Ґувер, голова федеральних поліційних агентів, заявив, що кримінальні комітети зле роблять, що легкодушно випускають злочинців на волю. За його обчисленням, нині знаходяться на волі біля 4,300,000 злочинців, а з них коло 200,000 убивників.

ЧИ ТРЕБА МАТИ ГРОШІ, ЩОБ ОБЕЗПЕЧИТИСЯ В У. Н. СОЮЗІ?

Коли організатор старається обезпечити молодого чоловіка в Союзі, то дуже часто почуе таку відповідь: Не маю грошей, замало заробляю.

Це правда, що звичайно тих грошей замало, бо заробітки невеликі; але чи справді молодий чоловік, що навіть мало заробляє, не може взяти в Союзі обезпечення принайміні на малу суму? Чи навіть при малих заробітках не можна стягнутися настільки, щоб місячно заплатити, наприклад, 86, або 92 центи, або $1.29, або $220? Чи треба тут багато щадити, щоб заплатити одну із згаданих сум? Певно, що ні! Вистарчить обмежитися з видатком на якусь одну, дрібну річ, а вже буде чим оплатити обезпечення.

Отже твердження, що, мовляв, не маю грошей і тому не можу обезпечитися в У. Н. Союзі, походять звичайно з зовсім помилкового розуміння тої ролі, яку відограє обезпечення в наших фінансових розрахунках. Бо ми звичайно думаємо, що в першу чергу треба защадити, а потім мати обезпечення в У. Н. Союзі. А справа мається якраз навпаки. Бо насамперед треба мати обезпечення, а доперва потім зачинати щадити. Бо коли ми не маємо обезпечення, то того доляра чи двох, які ми малиб заплатити за обезпечення, і так не защадимо. Отже і так не будемо його мати. А коли оплачуємо обезпечення, то в такий спосіб ми щадимо і складаємо гроші.

Кожна інвестиція уже в самих початках вимагає звичайно більшого або меншого вкладу готівки. Та є одна інвестиція, яка не вимагає майже ніякого вкладу грошей. Ця інвестиція, це обезпечення в У. Н. Союзі. Для цеї інвестиції нам не треба мати відразу готівки, як це звичайно буває при інших інвестиціях. Тут не треба багато грошей. Тут вистарчать центи, які можемо легко й вигідно інвестувати, сплачуючи інвестицію місячними ратами. Тут малі й незначні місячні вклади дають згодом нам, чи нашим спадкоємцям, право до одержання повної суми тої інвестиції, якої висоту ми самі собі означили.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НАПАДІВ ЧЕСЬКОЇ ПРЕСИ

УЖГОРОД. — „Свобода", найстарший народній часопис Закарпаття, протестує в імені населення перед нападами ворогів на український рух на Закарпатті. Зокрема звертається проти чеської газети „Подкарпатскі Гласи", яку видають при грошевій допомозі державного скарбу, а яка пише неправду, бажаючи представити український рух протидержавним. Ця чеська газета пише, що „прості лід", себто нарід Закарпаття тут невинуватий, а винуваті тільки „галицькі іміґранти", бо то вони не вдоволяються домаганням автономії, але вимагають „самостійности для 50 міліонів українців". Часопис цей, разом з русофілами, веде завзяту кампанію проти українців і представляє український рух „націоналістичним" у тім розумінні, що він працює разом з Берліном і є за розділ Чехословаччини. „Свобода" називає ту кампанію провокацією ворогів українського народу.

БОЇТЬСЯ ВЕРТАТИСЬ ДО СОВЄТІВ.

ПАРИЖ. — Олександер Бармін, совєтський дипльоматичний урядовець з посольства в Атенах у Греції, не хоче їхати до Москви, куди його завізвав совєтський уряд. Каже, що не хоче згинути так, як згинули в останніх часах інші совєтські дипльомати яких повідкликувано до Москви і там порозстрілювано. Бармін зрікся дипльоматичної недоторкальности, виїхав до Франції й тут віддався під опіку Ліґи Прав Людини. Заявив теж, що він знає, що хто не повинується розказові Москви, того звичайно вбивають совєтські аґенти. І він думає, що те саме станеться і з ним. Але проте рішився радше згинути в такий спосіб, ніж вертатись до Совєтів.

ЩО СТАЛОСЯ?

МОСКВА. — Совєтська аґенція телеграфічна подає, що на українсько-польській границі поляки підпалили совєтський поїзд та перевели трус у совєтської служби. Сталося це на стації в Здолбунові. Машиніста, що не хотів піддатися трусові, побито. У відповідь на це польський уряд подає, що він про цей випадок нічого не знає.

„ДЕМОКРАТИЗУЮТЬ" АРМІЮ.

ЛОНДОН. — Сталися дві небувалі в Англії події: Отже іменовано шефом ґенерального штабу вайкавнта Ґорта, що має всього 52 роки, поминаючи через те яких 50 офіцирів, старших від нього. А далі рішено піднести платню офіцирам, щоб ними не були далі головно ті, що мають приватні маєтки, але щоби була можливість мати офіцирами дійсно спосібних і дібраних людей.

ТРИМАЄ З ЖИДАМИ.

ВАРШАВА. — Дочка Пілсудского, Ванда, студентка університету, заявила, що коли жиди будуть примушені сидіти в окремих лавках, то вона сидітиме в тих самих лавках, що й жиди.

КНИЖКИ І ПРЕСА В УССР.

КИЇВ. — Совєтська статистика подає, що в 1936 р. випущено з друку 80,148,000 книжок, у тому числі українською мовою 69,104,000. Журналів видавано 284, українською мовою 177. Газет видавано 1,830, українською мовою 1,402.

НОВІ ФІЛЬМИ.

КИЇВ. — Закінчують накручувати озвучення українського варіянту кінокомедії з колгоспного життя „Багата наречена". В Бахчисараї режисер Каваледзе закінчив знимати турецькі сцени кіноопери „Запорожець за Дунаєм". У ній виступають артист Шкурат у ролі Карася, артистка харківської опери Левицька в ролі Одарки.

НЕ ЙДЕ З УКРАЇНСЬКИМ ПЕРЕКЛАДОМ.

КИЇВ. — Оголошено конкурс на переклад українською мовою твору російського письменника Салтикова-Щедріна „Історія одного міста". На конкурс надійшло 133 рукописи, але ні один з перекладів не був на відповідній висоті.

СКІЛЬКИ ЖИДІВ ДІСТАЛИ НАГОРОДУ НОБЛЯ?

МУКАЧІВ (Закарпаття). „Юдіше Реві" подає, що дотепер відзначено нагородою Нобля 23 жидівських письменників і вчених.

ПОЛЯКИ НЕ ПРИЙМАЮТЬ ПОЛЬСЬКИХ ЛАВРІВ.

ВАРШАВА. — Польська Академія Літератури роздає срібні й золоті „лаври". Зправила люди, що відзначені таким „лавром", радіють. Але бувають і такі, що тих „лаврів" не хочуть. До таких належав, наприклад, редактор Носковскі. А тепер відкинув признаний йому „лавр" Іґнаци Хшановскі, професор краківського університету.

КОНФЕРЕНЦІЯ АСЕКУРАЦІЙНИХ КОМПАНІЙ.

У Ню Йорку відбулася конференція представників асекураційних компаній, які обіймають собою 64,000,000 власників поліс та які обертають капіталом 26 і чверть біліона долярів. Вони стверджували, що компанії могли спокійно розвиватися, потрібно зрівноваження державного буджету і валютової певности.

ФАБРИКА ГРОШЕЙ У РОЗВАДОВІ.

В Розвадові, повіт Жидачів, поліція викрила фабрику фальшивих монет. У домі Петра Кузя знайшли ґіпсову форму до відливів фальсифікатів 20 гр. Арештований Кузьо заявив, що фальсифікати таких монет виробляв від трьох місяців і пускав їх в обіг.

ПІДПАЛИВСЯ В КІНІ.

В кіні „Ріяльто" в Катовицях трапилася така подія: Підчас сеансу робітник Фридрих Льорх посварився зо своєю жінкою і, виймивши раптом фляшку з бензиною, облив своє убрання і підпалив. Відразу запалився як жива свічка. Видці почали його ратувати і вгасили вогонь, але Льорх так важко попікся, що його перевезли до шпиталю.

НЕВІСТКА ОГРАБИЛА СВЕКРУХУ.

Варшавська поліція займається справою сензаційного крадіжу 10,000 рублів у золоті. До 70-літньої вдови Вікторії Пшитульської, що мешкала самітно, навідалась її невістка Ельвіра. Вона довідалася, що старушка має 10,000 рублів у золоті, які дістала у спадщині по своїм чоловікі. Невістка зладила для свекрухи вечерю, причому всипала до чаю якийсь порошок. Випивши чай, свекруха попала в стан цілковитого одеревіння. Тоді невістка забрала міщочок із золотими монетами і відійшла. Коли старушка очуняла, повідомила поліцію, яка арештувала невістку, одначе грошей при ній не знайшла.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

БІЛИЙ ДІМ У ДОРОЗІ.

Навіть як президент Злучених Держав подорожує, його канцелярія мусить далі працювати. Коли президент Рузвелт виїхав ловити рибу в Мексиканськім заливі, в готелі Билтмор у Корел Ґейбела, у Флориді, працював „тимчасовий Білий Дім", зложений з президентового секретаря Мартина І. Мекінтайєра (на образку сидить наліво), Е. В. Сміндерса, телеграфіста Білого Дому (стоїть у середині) та Генрія Канія, секретаря Мекінтайєра.

ВИВІСКИ ЗАСОБОМ ЕКОНОМІЧНОЇ БОРОТЬБИ.

Організації польських купців виступили з домаганням до міністра промислу і торговлі, щоб на всіх вивісках було подане імя і назвище власників крамниць і підприємств. Польські купці пояснюють, що консументи хочуть знати, в кого купують: „в поляка, в жида, в німця чи в українця". Ось так вивіски стануть новим засобом економічної боротьби з українцями.

НЕСПОДІВАНИЙ ГІСТЬ У ВАГОНІ.

На залізничому шляху Кентшино-Картузи влетіла одна дика качка до купе вагону II. кляси підчас їзди поїзду, відбившись від масового стада диких качок. Несподіваний гість викликав сензацію між подорожніми. Обслуга поїзду перевезла качку безплатно до Картузь.

ВИНОМ ПОГАСИЛИ ПОЖЕЖУ.

У Темліні (Буковина) вибухла пожежа. У цій місцевості мало води, тому була небезпека, що пожежа перекинеться на цілу місцевість. Щоб до того не допустити, до гашення пожежі вжили 4,000 літрів доброго білого вина.

ЯК МОЖНА ВТРАТИТИ ГРОШІ В БАНКУ.

В одному варшавському банку промисловець Б. зложив 80 тисяч зл. Недавно він зголосився з чековою книжечкою, щоб виняти частину вложених грошей і з жахом довідався, що тих грошей уже нема. Дохоження, ствердили, що всі гроші хтось вибрав, предложивши фальшиві очевидно документи. Пошкодований виступив проти дирекції на судову дорогу, твердячи, що хтось із банку був у порозумінні з ошуканцем.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ОДИН СОЮЗ РОБІТНИЧИХ ЮНІЙ

Коли у Вашингтоні зійшлися на конференцію Вилйем Ґрін, президент Американської Федерації Праці, та Джан Луіс, предсідник Комітету Промислової Орґанізації, то є вже деякі основи сподіватися, що ці дві орґанізації перестануть існувати як дві, що далі буде існувати тільки один союз робітничих юній.

Що існування попри себе двох окремих союзів робітничих юній шкідливе для самих таки юній і робітників, ясно всякому. Передовсім воно неекономічне. Удержування двох центральних урядів дорожче від удержування одного. Це так, як конкуренція між залізницями, що лучать ті самі міста й часто ідуть здовж себе, наприклад, одна одним берегом, друга другим; здається, що це краще для публики, що вживає залізниці, але при ближчій застанові видно, що від двох підприємств комунікація нічим не краща, а дорожча, бо дороги, стації й варстати одної з них вистарчилиб на перевезення всіх пасажирів обох залізниць.

Подруге, існування двох союзів робітничих юній викликує серед них боротьбу, яка часто шкодить одному й другому. Дуже часто один піддержує страйк, котрий другий поборює. Коли один веде боротьбу, другий часто вичікує прогри, сподіваючися заробити щось на невдачі противника. Деколи конкуренційна боротьба прибирає скандальні форми. Діється це правильно тоді, коли юнії вмішуються в політику; тоді одна таврує другу, не жалуючи визвиск. Дійшло вже навіть до цього, що з боку Федерації Праці накидалися на ґрупу Джана Луіса як на комуністичну ґрупу, дарма, що Джан Луіс ніколи комуністом не був.

Боротьба між двома ґрупами робітничих юній не тільки неекономічна й шкідлива, але й безосновна. Нема ніякої конечної потреби для існування двох конкуруючих із собою союзів. Дві такі течії існують і по інших краях, наприклад в Анґлії, але там вони вже давно навчились існувати попри себе в рамах одної спільної орґанізації. Нема причин, для якої мало би бути інакше в Америці. Певно й тут дійде до створення одного спільного союзу робітничих юній.

Але чи прийде вже тепер, цього тепер іще не можна знати. Між Федерацією Праці й Комітетом Промислової Орґанізації назбиралося вже стільки ворожнечі, що зібрати їх в одну цілість не буде так легко. Одначе пропустити нагоду для такої злуки тепер, лишити далі два конкуруючі з собою союзи, значить, нацькувати кожний з них до ще завзятішої боротьби проти другого. Якби переговори тепер не вдались, то їх невдача була би сиґналом до таврування противника, яке їх іще далі віддалилоб. Як лідери вже з собою зійшлися, то добро й одної й другої орґанізації та всього зорґанізованого робітництва вимагає довести до полагодження розколу вже тепер.

„ОБЄДНАННЯ" У СПРАВІ УКРАЇНЦІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

Обєднання Українських Орґанізацій в Америці вислало до Івона Дельбоса, французького міністра справ закордонних телеґраму, ось такого змісту:

**His Excellency Yvon Delbos,
Minister of Foreign Affairs,
Paris, France.**

On behalf of the Americans of Ukrainian origin we beg of you, on the eve of your diplomatic mission through Europe, to draw during your stay in Warsaw the Polish Government's attention to its increasingly rigorous policy of national extermination of the 6.5 million Ukrainians assigned to Poland against their will soon after the World War.

As is widely known, Poland has repudiated such international treaties as reserve some rights for national minorities. Also, in Poland the Ukrainians are deprived of even such rights as are formally guaranteed them by the Polish Constitution. They are not allowed even to use in schools their national name. It is almost impossible for a Ukrainian nowadays to buy in his native but Polish-ruled country a piece of land at the parcellation of large estates. Ukrainian students in their native city Lviw and elsewhere are being forced, against their will and convictions, to adapt themselves to the recently officially introduced "school ghetto" aimed against the Jews. Finally, the Polish regime fills its prisons with Ukrainians even for the singing of their National Anthem.

Thus treats Poland the Ukrainian people assigned to her by the War Allies, including France. Therefore, in the name of your country kindly intercede with the Polish Government for a more humane treatment of Poland's national minorities, including our sorely-oppressed brothers and sisters.

The United Ukrainian Organizations of U.S.A.

У перекладі українською мовою повища телеґрама звучить так:

Ексцеленція Івон Дельбос,
міністер справ закордонних,
Париж, Франція.

В імені американців українського роду просимо Вас, як того, що вибирається в дипльоматичну подорож по Европі, щоб Ви при нагоді Вашого побуту у Варшаві звернули увагу польському урядові на його щораз більш екстермінаційну політику супроти 6 і пів міліона українців, що то їх насильно й проти їх волі прилучено по світовій війні до Польщі. Як відомо, Польща не визнає вже ніяких міжнародніх договорів, наскільки вони дають якісь права національним меншинам. У Польщі міліони українців не можуть теж мати навіть тих прав і тої охорони, які їм ґарантує формально польська конституція. Їм навіть не дають можности у школах уживати своєї національної української назви. Українцям уже майже неможливо набути в Польщі навіть на своїх землях трохи землі при парцеляціях. Українських студентів тепер силують на українській землі, у місті Львові, у високих школах застосуватись проти їх волі і проти їх переконання до зарядженого польською владою лавкового ґета супроти жидів. І українцями далі заповняють тюрми навіть за таке, як співання українського національного гимну.

Ось так поступає та Польща, якій аліянти признали українські землі, а між ними і Франція, в якої імені Ви, Ексцеленціє, вибираєтесь тепер до Варшави. Отже будьте ласкаві в імені своєї держави зажадати від Польщі людяного трактування національних меншин, включно з тими міліонами українців, які є нашими братами і сестрами.

Обєднання Українських Орґанізацій в Америці.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

УКРАЇНСЬКА ПРАЦЯ У ВІДНІ

(Листопадове Свято. — Праця товариств. — Український сінфонійний твір у віденськім радіо).

Цьогорічні Листопадові роковини відсвяткували врочистою академією дня 31. жовтня в салях віденського Українського Клюбу при Банкґассе. Прикрашена національними декораціями, між якими особливу увагу публики звертав могутній тризуб на жовто-блакитному тлі, саля робила дуже гарне, святкове враження, а встелена осіннім листям естрада символізувала на ориґінальний лад роковинний характер свята. Отак після панахиди в честь поляглих героїв, відправленої нашим тутешнім парохом, о. сов. д-ром М. Горникевичем, у церкві св. Варвари — яка, на щастя, є ще завжди в наших руках! — почалась у Клюбі святочна академія. Відкрив свято промовою студ. мед. Ярослав Явний, один з найактивніших наших хлопців на віденському ґрунті, який своєю промовою захопив публику та зараз на початку створив теплий, справді святочний настрій на салі. Його реферат, повний молодечого запалу та знання справи, а до того знаменито виголошений, зробив помітне враження на зібрану публику, особливож своїм апелем до неї, **держати твердо лінію всецілого обєднання та всецілої посвяти під прапором визвольної праці для України.**

Побажатиб тільки, щоб наші люди — у Відні таксамо, як і в найдальших закутинах в Европі і за океаном! — навчились уже раз того, що кожночасне свято Листопадових роковин це не отака собі сезонова імпреза для нашої приємности, **а щорічний суворий заклик продовжувати визвольне діло наших Героїв.**

Так:

Навчімся того і вчім усіх, що з Листопадового Свята повинні ми виходити з усе наново обновлюваною присягою **на всецілу службу Україні,** а приходити на нього маємо кожен раз зо свідомістю всецілого сповнення наших національних обовязків під теперішню хвилю.

Бо з кожним святом Листопаду ми стаємо перед лицем України як покликані до її великого діла. Будьмож тут вибрані нею всі!

Даліж виконані були чоловічим хором Академічного Товариства „Січ" та громадян під управою нашого молодого компоніста і диригента, Андрія Гнатишина, дві стрілецькі пісеньки, а саме, „Пимо, друзі" Ярославенка та „Накрила нічка" Р. Купчинського. Обі вони подобались публиці дуже, зокремаж гарні тенорові соля проф. М. Карського, колишнього ученика співака-мистця Олександра Мишуги. Блискучою точкою в дальшій частині вокальної програми академії була декламація студ. панни Галі Захарясевичівної, яка виголосила один вірш Карманського. Взірцева чіткість дикції, несхитна певність себе, з якою декляматорка поводилась на естраді, внутрішнє тепло, що ним вона надихувала кожне слово поета — все те ставляло декламацію панни Захарясевичівної на неабиякім рівні.

Після декламації наступили скрипкові соля відомого нашого віртуоза у Відні, пана **Мирослава Занька,** які й виповнили здебільша всю другу частину Листопадової академії. Відограв їх п. Занько трохи більше, ніж зазначувала програма, що зрештою стало вже в нас звичаєм за кожен раз, коли виступає п. Занько.

Закінчилося свято доволі вдатною **„Апотеозою Стрільця"** та відспіванням **„Не пора".**

* * *

А праця по наших товариствах?

Вона почалась уже з першим початком осіннього сезону тут і стоїть іще й під знаком переносин робітничого тов-а „Громада" до Українського Клюбу, внаслідок чого обєднались у дослівнім значінні два найрухливіші середовища українського життя у Відні. „Громада" влаштувала вже цілу низку недільних вечерниць, а позатим вечір, присвячений памяті Івана Франка — та театральну виставу одноактівки **„Куди вітер віє".** Отак надіймося, що наше робітництво, згуртоване в „Громаді", вибравши собі місцем своїх сходин домівку Клюбу, буде під проводом свого голови, п. Гандзюка, вести свою працю і надалі з усією послідовністю **під прапором національної** ідеї та в тіснім звязку з нашою інтеліґенцією, яка знову зо своєї сторони повинна бути з цього погляду для робітництва повним уваги і зрозуміння провідником. І що з цього погляду президія Клюбу розуміє своє завдання гаразд, цього доказом є її заходи досі, причім годиться згадати два дотеперішні відчити у Клюбі — студ. Мричка та проф. Карського — і одну гарну забаву Акад. „Січи". А зрештою дві головні представники президії нашого Клюбу — гофрат Тарнавецький і майор Клюн — є трівкою запорукою доцільного проводу відносно праці української громади у Відні. Таксамо як і особа неструдженої голови тутешнього українського **„Жіночого Союзу",** Софії Максимовичевої, а з другої сторони дотеперішній виділ віденської **„Рідної Шкілки",** якого справді діяльними та свідомими представниками є голова Павлюк, секретар Волошин та касієр Бурнадз.

Так щиро українське „Щасти Боже" у праці з ідучим новим роком!

* *

А на кінець іще таке:

Дня 6. листопаду між ½1—1 год. пополудні принесло віденське радіо як чергову точку концерту віденських сінфоніків під орудою відомого віденського диригента **Макса Шепгера** сінфонійний твір тутешнього українського музики, згаданого вже диригента п. Гнатишина, п. з. **„Українська суїта",** в 4-ох частях: 1. Думки. 2. Аркан. 3. Кружок. 4. Коломийка. Перша частина основана виключно на мотивах автора. Це поширений вид т. зв. 3-частевої пісенної форми.

Аркан попереджений скрипковим сольом, фантазією, побудованою на гуцульській тонації. Щож до 3-тої точки, „Кружок", то це своєрідна парафраза вальсових мотивів з галицьких мелодій, контрапунктично автором опрацьована, а закінчена атакою, з переходом до коломийки.

Притім зазначу, що цілість твору п. Гнатишина зробила в радіо як на українських так і на німецьких слухачів сильне і гарне враження, тимбільше, що це взагалі перша оркестральна українська авдиція у віденському радіо.

Д-р Остап Грицай.

Вільгельм Ліхтенберґ.

ПІДРУЧНИК ПОДРУЖНЬОГО ЩАСТЯ

Подружжя Павлини з Петром було щасливе. Без сумніву. Але вся суть щасливих подруж у тому, що вони моглиби бути ще щасливіші. Без сумніву.

Павлині випала не дуже рожева доля мати за чоловіка письменника. Вона відчувала, що в її щасливому подружжі скрізь є якісь такі дірочки, що їх треба латати. Як? Чим? Поведінкою. Але ця поведінка була одностороння. Щож? Коли пара має жити щасливо, не можна мати високих вимог. Находили на неї хвилини, що вона сама задумувалася, як їй поводитися. Найчастіше йшла за жіночим інстинктом. Але інстинкт це перестаріле знаряддя; у новітній добі, техніки та комфорту він не вистарчає.

Одного дня, проходячи вулицею, побачила Павлина у книгарні за вікном барвисту обгортку книжки із таким заголовком: „Чи ви поводитесь із своїм чоловіком як слід? Порадник для замужніх жінок і тих, що можуть вийти замуж".

Павлина ввійшла до книгарні і, почервонівши аж по волосся, сказала собі дати цей порадник. Прийшовши до хати, відразу засіла за лектуру. Автором був Адвентус, імовірно анонім, але писав так живо, що ввесь новий світ простягав перед нею. Коли вона прочитала цілу книжку, зрозуміла, що досі вона поводилась із своїм чоловіком зовсім неправильно. Вона була задобра, запокірлива, мала замало жіночих химер. Тай Адвентус доказував, що жінки, які відсувають себе в тінь, ніколи не зазнають тривкого подружнього щастя. Тільки вирафінована та примхувата жінка вміє прикувати до себе чоловіка.

Книжка була складена в азбучнім порядку і давала ради під ріжними словами, як треба поводитися із чоловіком.

Зпочатку Павлина проглинула книжку одним махом. Щойно після цього почала студіювати все від початку. Зупинилася на слові „Вечір" і читала: „Вечір — пора, коли жінка повинна бути гарна. Вечір дає штучне освітлення і тоді чоловіки рідко можуть у добре дібраному світлі опертись жіночим привабам. Щойно поза домом у товаристві, при світлі електричних лямп, коли сотні поглядів з подивом зупиняються на жінці, може чоловік як слід оцінити, який скарб він має".

Павлина звернулась до Петра:

— Петре! Може би ми пішли кудись нині ввечір.

— Не маю охоти! — відповів він, бо вечорами був завсіди втомлений, після цілоденної праці для безсмертности.

— Коли я хочу! — відповіла рішуче Павлина, пригадавши собі раду на сторінці 24-тій: „Проводи скрізь свою волю".

Після цього, за радою автора книжки (сторінка 32), мусіла замкнутись у своїй кімнаті, а коли й це не помогло, голосно заридати (глава III. уступ 3), поки чоловік не згодився.

Кілька днів пізніше пробувала Павлина переробити практично четверту лекцію. Відповідну главу вивчила напамять. Ішло про новий літній костюм. Адвентус писав: „Тільки ті жінки, що вміють від своїх чоловіків видобувати поважніші суми гроша, можуть бути певні, що зацікавлення їх чоловіків для них ніколи не ослабне. Дешеві жінки не займають ніколи багато місця вуяві чоловіків. Таксамо люди легковажать собі у світі все, що не звязане з великою цифрою".

Павлина домагалася нової літньої сукні. Петро бунтувався тому, що письменники завсіди живуть у війні з капіталом. Але Павлина повторяла своє домагання — диви початок другої лекції, внизу. А коли Петро все ще боронився, тоді Павлина вжила міґрени, як було сказане у підзаголовку четвертої лекції: „Недуга жінки настроює чоловіка на мягкий тон". Петро змяк і літня сукня злинула на Павлину, якби на крилах янголів.

З одним не могла дати собі ради — з флиртом. Почала вона його, як радив підручник, з товаришем Петра — Ришардом, але не робила цього із внутрішньої потреби. У практиці нічого в неї не виходило. У книжці було написане: „Подружня вірність жінки це природня аксіома на ціле життя. Але чоловік не повинен ніколи мати враження, що подружжя це сейф, у якому жінка спочиває без небезпеки. Він повинен завсіди боятися так, якби подружжя було кімнатою із входовими дверима на балькон, звідки кожної хвилини може дістатися вломник".

Павлина почала поводитися так, якби жила в такій бальконовій кімнаті. Одного дня Петро почав ставити домагання, щоб вона зірвала з Ришардом. Тоді Павлина відчула прогалину у своїй освіті. Вона не пригадувала собі, що жінка повинна в такому випадку робити.

Підчас розмови з Петром сказала вона нараз:

— Почекай хвилину! — і вийшла до другої кімнати, щоб заглянути до підручника. Почала листувати нервово, бо чоловік чекав у другій кімнаті. У главі „Флірт" не було ніякої розумної ради. Заглянула під „Задрощі", але і там автор не передбачив такого випадку. Часу не було, отже вийшла до Петра і мусіла йому обіцяти, що справді припинить флірт із Ришардом.

Але видко, що таке її рішення не йшло по лінії „Підручника", бо Петро зараз після цього став холодніший для неї. Тоді мусіла Павлина заглянути до нової глави: „Принагідне свідоме розстання із своїм партнером". Читала: „Певність своєї власности вбиває приємність, що маємо цю власність. Ніхто не тремтить, що хтось йому вкраде фортепіян, бо фортепіян є великий, тяжкий і неповоротний. Ніодин вломник не може вікном винести всі тяжкі меблі непомітно. Чи ви хочете, дорога пані, грати у подружжі ролю фортепіяну? Ні. Вам належиться становище дорогоцінної цяцьки, з якої чоловік не може відорвати ні одного кусничка, а знаходить її завсіди на тому самому цінному місці. Тимто раджу вам на короткий час розстатись із ним. Зробіть так, якби зовсім зривали з ним подружжя. Кожний злодій дорогоцінностей спричиняє тривогу. Всі довкола вас захвилюються, що пропадає дорогоцінна перла. І ваш чоловік не зможе спокійно заснути, поки не дістане вкраденої йому перли назад".

Павлина підготовлялася нишком до втечі. Та саме тоді, коли приїхав віз за її валізками, до дому вернувся Петро.

— Ти виїжджаєш? — спитав він здивований.

Павлина мала готову відповідь, яку вивчила напамять:

— Ні, не виїжджаю, покидаю цей дім.

— Чому?

— Бо не можу стерпіти більше цього сорому.

— Якого сорому? Чи ти збожеволіла, Павлино?

— О, ні! Не збожеволіла. (Далі діяльог ішов згідно з текстом підручника на сторінці 51). Я пригадала собі тільки жіночу гідність. Не можу знести дальше цього пониження.

— Чим я тебе понижаю?

— Понижаєш мене у глибині душі: у моїм праві до життя.

Петро попав у лють. Уперше за ввесь час подружжя.

— До сто чортів! Чи ти скажеш мені нарешті, що значать усі ці небилиці? Я слухав тебе трохи, бо знаю, що кожна жінка має якісь зайчики в голові. Але тепер уже мені забагато. Що з тобою сталось? Чи ти розумієш, як ти перемінилась? Де є моя давня, добра, янгольськи добра Павлина?

Аж тепер відчула Павлина, що вся та її вивчена мудрість не відповідає її вдачі. Вона почала плакати. Але не так, як радив підручник, але чесно, щиро і глибоко. І висповідалася з усього: — як побачила у книгарні книжку і як почала її студіювати, щоб здобути у подружжі повне щастя.

— Покажи мені цю книжку! — крикнув Петро захриплим голосом.

Він поглянув на заголовок.

Павлина вспокоїлась і спитала його несміливо та ніжно, як за давніх часів, коли ще не підходила до підручникового щастя науково.

— Чи ти не можеш мені, коханий, сказати, хто це той автор Адвентус?

— Можу тобі сказати. Я його знаю дуже добре і можу тобі його представити.

— Коли?

— Зараз. Це — я.

Перекл. **а. б.**

АФОРИЗМИ

Де злі закони, а добрі службовики, там можна ще як так правити; та де злі службовики, там найліпші закони нінащо! — Бісмарк.

Не давай ніколи жінці доброї ради, бо вона все собі сама до злого порадить. — Менандер.

Ґеній це — пильність. — Наполеон.

Пересічні уми осуджують звичайно все, що переходить їх поняття. — Ля Рошфуко.

Коли прихильність є щира, невдавана ні облудна, то вона непереможна. — Марк Аврелій.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЗВІДКИ ЗАНЕПАД?

Алфред Е. Смит, бувший губернатор стейту Ню Йорк, колишній кандидат Демократичної Партії на уряд президента Злучених Держав, виступив з публичною промовою про всім нам цікаве питання занепаду бизнесу в краю.

Приписував він усю біду людській натурі. Він сказав: „Знаючи, якою є людська натура, нічого іншого сподіватись не можна".

Справді людська натура. Колишній лідер Демократичної Партії, немовби втілення бідного чоловіка, що добувся на верхи суспільности, чоловік, котрий вів поступові течії, котрого вибрали на те, щоб проломив релігійні упередження американського народу, нині самий волочиться по назадницькими течіями.

І В АМЕРИКАНЦІВ „МОЯ ХАТА З КРАЮ".

Всетаки Алфреда Е. Смита можна послухати й у 1937-мім році. Адже, не зважаючи на слабість людської натури, він має певний досвід життя.

Каже він, наприклад, що економічне життя Америки знайшлося в тяжкому стані через те, що американці назагал мало займаються суспільними справами. „Велика частина американського народу цікавиться більше Кинґфишом, сальоцом для жіночої краси або Фреш Ер Тексі Ко., ніж справами власного краю".

Якби ми таке сказали, то міг би хтось сказати, що ми американців не знаемо й говоримо, як упереджені люди. Та Ал. Смит своїх американців мабуть знає.

ВІД ЧОГО ЛИХО?

Коли би признати Ал. Смитові, що американці справді більше цікавляться політичними шарлятанами, виглядом жінок і радіовими блазнами, ніж важними суспільними справами, то всетаки з цього ще не виходить, що суспільна справа в Америці через те так зле стоїть.

Винувати американців можна хіба тоді, колиб можна зовсім певно знати, що суспільні справи даються виводити на добру дорогу при добрій людській волі й розумній увазі.

Доперва, як це признати за правду, тоді треба винувати Івана за те, що хата згоріла, бо як хата займилася, він, замісць хату рятувати, журився, де горобці зпід стріхи дінуться.

ЧИ ДИКТАТОР, ЧИ ВОРОГ ДИКТАТУРИ?

Підчас бенкету, який справив книжковий накладець відомому письменникові Емілеві Людвіґові зприводу видання життепису президента Рузвелта, виступив автор з промовою, в котрій порушив широко в Америці й поза нею дискутоване питання: Чи має президент Рузвелт охоту стати диктатором?

Еміль Людвіґ каже, що Рузвелт такої охоти не має; він може тільки стати президентом утретє, якщо до кінця цеі каденції вибухне світова війна. Свою думку, що президент Рузвелт не стане диктатором, Еміль Людвіґ пробує доказати, наводячи слова самого Рузвелта: „Я ненавиджу бути диктатором, бо диктаторові мусить сильно нудитися без опозиції".

Чи правдиво оцінив Рузвелта Людвіґ, чи хибно, це тільки будучніть може показати. Зате президент Рузвелт уже нині своїми словами влучно підхопив прикмету людей з диктаторськими забаганками: це люди, які почувають свою слабість супроти думок і роботи інших людей.

ПОЛІТИЧНА ДОЛЯ УКРАЇНИ

Під таким заголовком подав „Фелькішер Беобахтер", головний орган Німеччини, статтю на три шпальти через цілу сторінку, яка викликала голосний відгук у французькій, англійській та іншій пресі. Москвофільські органи Франції й Англії закидають із цього приводу Німеччині, що вона має намір відірвати Україну від СССР. Понижче подаємо скорочений зміст статті з 12. листопаду.

„До міжнародніх питань, які не знайшли реально-політичного розвязання по війні, належить також справа України та цілої української народности. Національні інтереси українського народу лишилися для тодішніх керманичів долі народів умисно незрозумілими. Його пограбували з його новоздобутої самостійности і державности та поділили його край між чотирма державами. Найбільшу частину України з Кубанню (з приблизно 30 міліонами населення) окупували московські большевики; другу частину, Галичину і Волинь з приблизно 6. міл. населення, прилучено до Польщі; третю частину, Буковину з кругло 1 міл. населення, включено до Румунії, і четверту частину з ½ міліона населення, Прикарпатську Русь, віддано ЧСР. Українців у самій Европі є понад 40 міліонів. Вони займають площу 800,000 кв. клм."

Автор говорить далі про тисячлітню історію України, повну геройських війн, про дуже розвинену культуру української нації, про величезні природні скарби України, які творці версайського миру віддали на поталу московському III. Інтернаціоналові.

„Саме при сучаснім інтернаціональнім становищі виступають особливо яскраво чинники історичні, господарські та політичні, які усправедливлюють самостійну українську державність".

Далі дає автор статті докладний перегляд історії України від 9. віку аж до лютневої революції 1917 р., „яка допровадила зпочатку до автономії України, а потім, коли большевики здобули владу, Україна відокремилася цілком від Московщини і проголосила на початку 1918 р. самостійну У. Н. Р. з соціялістичною Центральною Радою на чолі. Але соціялістичний уряд не був у стані запровадити лад у країні. Цей факт використала жидівсько - большевицька пропаґанда. Тому весною 1918 р. повалено Раду і відновлено традицийну державну форму, гетьманат. Нову українську державу визнали Німеччина, Австрія, Швеція, Румунія, Болгарія і Туреччина. Поріжнення між лівими та правими політичними уґрупованнями та вимушене Антантою передчасне відтягнення німецького війська з України, яке дбало про лад, допровадили до упадку правного гетьманського уряду. Владу перебрав знов соціялістичний уряд української Директорії з отаманом Петлюрою на чолі. Для оборони проти червоної московської армії, яка вже вступила до України, потребував Петлюра союзників і був примушений до порозуміння з Польщею. Але й цим незалежности України не далося врятувати. Згідно з ризькою умовою 1920 р., Україну поділено між СССР та Польщею... Тепер Україна творить номінально федераційну складову частину СССР".

Далі автор говорить про етнічну, психічну, суспільну, культурну та мовну ріжницю між українцями та москвинами. „Цю ріжницю довела й боротьба України проти большевизму. Селянські повстання в Україні не припиняються. Вони доводять, що національного духа в Україні не згашено та що українці прямують уперто до своєї мети, скинути московське ярмо".

Далі говориться про господарське значіння України, на яку припадало перед війною 75% цілого збіжевого експорту Росії, не кажучи про інші засоби поживи.

Резерви камінного вугля України обчислено на 56 міліярдів тон. Залізна руда самого Криворіжжя виносить 1,200 міліонів тон, перед війною Україна стояла на другім місці щодо добування марганцю і т. д. „З повище сказаного виходить, що Україна, хоч і головно аграрна країна, є в стані забезпечити свої умови існування та бути поважним ринком збуту для виробів світового промислу.

Щодо міжнародніх відносин, то своєчасне увільнення України з влади московського Комінтерну мало би поважний вплив на ціле політичне і господарське становище Европи, бо тимсамим улекшеноб не лише боротьбу проти світової комуністичної пошести, а й поборення господарської кризи на европейських ринках, яка повстала в значній мірі через большевицький хаос на сході. З погляду інтернаціонального права треба вказати передусім на дуже дивний факт, що „гуманітарні демократії" Европи терплять мовчки цілком аномальне становище советської України, яка згідно зо старою і новою конституцією, має право відокремитись від Союзу. Але з цього права фактично не може Україна зробити ніякого вжитку з причини московського большевицького терору, яким тримається советська влада. Але голос національної України придушує не лиш урядова советська преса, яка подає звичайно лише запевнення у відданості „улюбленому керманичу всіх пролетарів", але преса світової псевдодемократії, яка в кривавім пануванні Сталіна все ще бачить можливу „відміну демократичної системи" та вихваляє її". — (Офінор).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ҐЕРІ, ІНД.

Ще до 25-літнього ювилею 100-го відділу У. Н. Союзу.

У свойому дописі про 25-літній ювилей 100-го відділу У. Н. Союзу в Ґері, Індіяна, я забув додати, що участь у ньому взяв також 216 відділ У. Н. Союзу, себто — Сестрицтво Пресвятої Богородиці з Вест Пулман, Ілл. Ще згадаю, що предсідниця згаданого відділу, пані П. Мацях, зложила ювилейний дар та виголосила промову про організування жінок у ряди У. Н. Союзу.

Степан Куропась

Дві жінки у Большевії стрічаються у великім місті на вулиці:

— Звідкіля вертаєтесь, Агафіє Миронівно?

— З базару, Олено Прокопівно.

— А як там на базарі?

— Ах, знаєте, чого там усього не дістанеш! Яєць не дістанете, хліба, масла ні сала!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З пущення на інвалідів.

Українська громада при 23-тій вул. і Бравн, враз з жіночим тов. ім. Басарабової, справляла 28. листопаду ц. р. пущення, на яке зійшлися численно громадяни та весело на ньому забавлялися. За вечерою громадяни дискутували про ріжні суспільні справи та застановлялися над плянами громадської праці набудуче. Між іншими говорила пані М. Горохівська, закликаючи жінок до праці в жіночих орґанізаціях, а Г. Грицишин говорив про свої враження з визвольної боротьби. При кінці він завізвав присутніх громадян до збірки на українських інвалідів. Зложили по $1: А. Горохівський, Г. Грицишин, Бурак, Дмитруш, І. Затонський, П. Мощук; по 50 ц.: Павлюк, Кульчицький, Ґораль, Максимович, пані Опир, Д. Коник, Й. Коник, Г. Ґонта, Г. Бучко; решта дрібними. Гроші переслано через Обєднання.

Митро Пасічник.

ФІНІКСВИЛ, ПА.

На Інвалідів.

В неділю, 14. листопаду, о. Григорій Цмайло відправив у місцевій українській гр.-кат. церкві панахиду за померлих героїв. Підчас панахиди зібрано на українських інвалідів $4.17.

На мітинґу братства св. Петра і Павла, від. 321 У. Н. Союзу, Федір Цюк спімнув про інвалідів і піддав гадку, щоби братство щось жертвувало з каси на ту ціль. На внесення Павла Садівського ухвалено $10. Крім того М. Куриляк жертвував від себе $1. Разом вислано через Обєднання на інвалідів $15.17.

За уряд: **І. Садівський, Й. Янушевич, Федір Цюк.**

Павлусь грав у мяч на вулиці і збив шибу.

— Ах, ти, драбе — каже власник машкання — заплати мені за це!

— Я вже біжу по гроші — каже Павлусь і втікає що сили.

МІНІСТЕР ПОДОРОЖУЄ.

На шахівниці Европи грають тепер велику гру дипльоматів. Одним з головних грачів є Івон Дельбос, французький міністер заграничних справ, котрий власне тепер вибрався на відвідини до Польщі, Румунії, Югославії й Чехословаччини.

— Я, прошу, є управителем вязниці.

— Дуже мені приємно познайомитися з вами. А чи ви зачали як звичайний арештант, заки стали управителем?

АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАКОНУ ПРО СОЦІЯЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

До цього часу зроблено вже значний поступ у виконанні ріжних постанов Закону про Соціяльне Забезпечення. Одну секцію закону, а саме плян забезпечення безробітних, уже проведено в життя в усіх 48 стейтах, як теж у Дистрикті Коломбія, на Алясці і в Гаваї. Практично це значить, що, починаючи від 1938 року, робітник у тих індустріях, до яких відноситься Закон про Соціяльне Забезпечення, буде мати право на тижневу запомогу впродовж якогось часу, коли він не зо своєї вини опиниться без роботи. В більшості стейтів тої запомоги буде пересічно по $15 на тиждень. В теперішнім часі близько 21 міліонів робітників підходять під постанови того закону. В червні цього року фонд на забезпечення безробітних, зібраний у скарбниці Злучених Держав, доходив до 290 міліонів долярів.

Адміinduючи плян допомог на старість, Комісія для Соціяльного Забезпечення вже призначила числа 29,954,000 аплікантам. На місцях працює 171 канцелярій, де приймають аплікації, дають числа і полагоджують біжучі справи. За пляном право на допомогу матимуть старі люди, коли доживуть до 65 року життя. Допомога буде означена на основі заробітної платні, яку одержить робітник від того часу, як закон увійде в життя, до свого 65 року. Одначе допомога не може бути менша як $10, і не більша як $85 на місяць. Плян вповні увійде в життя в січні 1942 року.

Закон передбачає також федеральну піддержку тим стейтам, які будуть мати свої закони про забезпечення на старість. На тій основі федеральну піддержку дістануть 44 стейти. Федеральний уряд дасть половину тої суми, яку стейти витратять на допомогу старим людям, але з умовою, що з його найки, не припаде більше як по $15 на особу.

У 35 стейтах прийнято пляни допомоги дітям, що не можуть мати утримання від своїх родин. Федеральний уряд покриває третину коштів, виплачуваних на ту ціль. Допомогу дають стейти покищо 450,000 дітей, у яких 177,000 родин. У 33 стейтах поширено пляни допомоги на людей сліпих, що не мають ні маетку, ні іншого утримання. Пересічно одержують сліпі по $24.56 місячно.

ФЛІС.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

UKRAINIAN GROUP HONORS GENERAL

Marks Fiftieth Anniversary of His Enlistment

Gen. Wladimir Sikewich, tall, austere and looking every inch the soldier, was honored yesterday on the 50th anniversary of the start of his military service at a program given under auspices of the United Ukrainian Organizations of Cleveland at Ukrainian National Home, 2255 W. 14th Street.

Besides honoring Gen. Sikewich as one of the greatest living Ukrainian heroes and a high official of the short-lived Ukrainian republic created after the World War, the program also honored the Ukrainian war dead. Omar E. Malisky, president of the sponsoring societies, was master of ceremonies.

Mayor Harold H. Burton welcomed the visitor, who came here with his wife from his farm near Toronto.

Traces General's Career

Rev. Michael Zaparyniuk, pastor of St. Wladimir's Ukrainian Orthodox Church, made the chief speech, in which he traced the general's life from his enlistment in the Russian Imperial Army at 17 "because he liked uniforms and an easy life."

Decorated twelve times for gallantry in the Russo-Japanese War and the World War, where he was a brigade commander, the general had to flee for his life from Russia when the revolution struck. When the Ukrainian republic was formed he became a divisional commander and minister to Hungary. After the fledgling nation was overthrown Gen. Sikewich moved to Canada, where he became a farmer. He is 67.

Others on the program included Lieut. Max D. Gustin, O. N. G.; St. Wladimir's Ukrainian Orthodox choir, directed by Stephen Kuryliw; Mrs. Anna N. Ambel; a quartet and orchestra from Pittsburgh under Melvin Zelechiwski; Jenny Kolodey, and representatives of Ukrainian societies from several cities in Ohio and western Pennsylvania.

(Cleveland Plain Dealer, November 29, 1937).

Дитяча фільософія.

— Чи ти вдоволений, що маєш тепер братчика?

— Дуже! Будемо тепер брати штурханці по половині!

ЖІНКА В АЛЬБАНІЇ

Недавно за прикладом Туреччини і в Альбанії заборонили жінкам носити заслонене лице. А заслона ця то був символ багатостолітнього пониження жінки. Для еманципації альбанської жінки велике значіння має те, що в Альбанії і жінки від якогось часу займаються спортом. Це в інших державах в Европі вже не є ніяка новість, та в Альбанії зовсім інакще. Старе турецьке володіння, що тревало в Альбанії ще від середньовіччя, не давало ніякої можливости жінкам для свобідного розвитку. Їх життя обмежувалося до внутрішнього життя в хаті.

Новітня Альбанія старається поступити вперед і в царині еманципації жінок. Уряд признав значні суми, щоб у всіх більших містах Альбанії відкрити окремі курси для жінок. Головним завданням тих курсім поборювати неписьменність серед жінок. Основали державні дівочі школи. В тих школах багато уваги присвячують спортові. Тепер уже і в Альбанії не є рідкістю, коли з нагоди ріжних спортових свят попри чоловіків у рядах маширують і дівчата у спортових одностроях. Король Зогу іменував свою сестру княжну Мізеен покровителькою альбанського спорту, а й інші сестри короля були перші серед альбанських жінок, які займалися їздою на конях, туристикою і іншими спортами.

В альбанських дівочих школах учать не тільки руханки; дівчата вчаться й іншого спорту. Так нпр. у дівочій школі в Тірані крім ріжних легко-атлетичних спортів, учать теж дужання, гри копаного мяча, волейбол, бескетбол, теніс. Що року відбуваються змагання за першенство, а міністерство освіти і спортовий союз признають чаші як нагороду.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ. (27)

Таємнича фіґура станула в дверях. Хоч на дворі було досить темно, то Тарзан всетаки міг виразно побачити зариси цеї фіґури, бо в середині було ще темніше. Фіґура поволі підсувалася до нього. Але його руки і ноги були звязані і він не міг оборонятися. Тому він спокійно вичікував, що та фіґура пічне з ним робити.

Джейн також була вязнем обставин. Вона нетерпеливо вичікувала, щоб лев забрався і ціле товариство могло розбити внизу шатро; але лев зовсім не хотів відходити. Після кількагодинного даремного вичікування Джейн промовила: „Нема що далі вичікувати. Лев є паном положення. Все, що нам лишається зробити, є примістити ся в літаку і там переночувати".

З тими словами ціле товариство почало скупчуватися в кабіні літака і примощуватися на ніч. Це була дуже невигідна і притім жахлива для декого ніч. Від невигідного положення всіх боліли кости. Крім того безперервний рев звірів наповняв їх жахом. Тільки Джейн почувалася добре в тому окруженні. Таємничість нетрів давала їй почуття щастя.

Нарешті настав ранок. Джейн перша зірвалась і висунулася з літака надвір. Раннє повітря освіжило її. Вона почала оглядатися довкруги за львом. На своє задоволення побачила, що лев зник. Та все таки вона почала обережно оглядатися довкруги, чи нема там де іншої небезпеки. Не запримітивши нічого небезпечного, вона легко зіскочила на землю.